Salmobreed AS
Sandviksboder 3a
5035 BERGEN

Trondheim, 01.03.2016

Deres ref.:	Vår ref. (bes oppgitt ved svar):	Saksbehandler:
[Deres ref.]	2016/1863	Heidi Hansen

Tillatelse etter forskrift om fremmede organismer - Innførsel av inntil 4 liter spermier/melke fra atlantisk laks (Salmo salar) til bruk i akvakultur

Miljødirektoratet gir SalmoBreed AS tillatelse til innførsel av opptil 4 liter spermier/melke fra atlantisk laks (*Salmo salar*) til Cryogenetics AS sitt innfrysings- og lagringslaboratorium på Hamar eller i Trondheim, jf. forskrift om fremmede organismer § 6.

Om søknaden

Det vises til søknad datert 11. februar 2016 der SalmoBreed AS søker om tillatelse til innførsel av opptil 4 liter med spermier/melke av atlantisk laks (*Salmo salar*) fra Fiskaaling Pf på Færøyene til Cryogenetics AS sitt innfrysings- og lagringslaboratorium på Hamar eller i Trondheim.

Søknaden gjelder innførsel av spermier/melke som stammer fra stamfisk som er produsert fra rogn som SalmoBreed AS tidligere har eksportert til Fiskaaling på Færøyene.

SalmoBreed AS ønsker å fryse inn melke fra hanner av SalmoBreed stamme som Fiskaaling Pf har for eventuell bruk ved befruktning av rogn hos Erfjord Stamfisk AS eller AS Bolaks sine rogninkuberingsanlegg i perioder da det ikke er fersk melke tilgjengelig i Norge. Det fryses hvert år inn melke fra disse to produsentene, men det er nå større krav til å bruke hanner som er mer motstandsdyktige mot sykdommer og lakselus, og det er derfor ønske om å fryse inn overskuddsmelke fra slik fisk når muligheten er der.

Tidsrommet for planlagt innførsel er 22.02.2016 til 19.03.2016.

Det rettslige grunnlaget

Etter forskrift av 19. juni 2015 om fremmede organismer (forskriften) §6, kreves det tillatelse for innførsel av organismer, herunder spermier/melke fra atlantisk laks. Etter forskriften §11 første ledd bokstav g, kreves det ikke tillatelse ved utsetting av akvatiske organismer som det er gitt tillatelse til utsetting av i medhold av akvakulturloven. Miljødirektoratet forutsetter at nødvendige tillatelser etter akvakulturloven blir innhentet.

Formålet med forskriften er å hindre innførsel, utsetting og spredning av fremmede organismer som medfører, eller kan medføre, uheldige følger for naturmangfoldet, jf. forskriften § 1. Miljødirektoratet kan, etter søknad, gi tillatelse til innførsel av atlantisk laks. Prinsippene i naturmangfoldloven §§8-12 er lagt til grunn som retningslinjer i vurderingen, jf. naturmangfoldloven § 7. Det kan ikke gis tillatelse hvis det er grunn til å anta at innførsel vil medføre vesentlig uheldige følger for det biologiske mangfoldet, jf. forskriften § 15 fjerde ledd.

Miljødirektoratets vurdering
Søker har opplyst at spermiene/melken som skal importeres er basert på norske oppdrettsstammer.

Naturmangfoldloven § 8 sier at offentlig beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig skal bygge på vitenskapelig kunnskap. Risikovurderingen fra Havforskningsinstituttet (Fisken og havet –særnummer 2-2015) fastslår at rømt oppdrettsfisk i dag utgjør en trussel mot den genetiske integriteten til de ville laksepopulasjonene. Det samme fremgår av en rekke andre nasjonale og internasjonale publikasjoner.

I temarapport nr. 4 fra Vitenskapelig råd for lakseforvalting om klassifisering av laksebestander etter kvalitetsnorm for villaks, viser genetiske undersøkelser at det er påvist moderate til store genetiske endringer som følge av innkryssing fra rømt oppdrettslaks i henholdsvis 9 og 25 vassdrag ut av 125 undersøkte. Svake genetiske endringer er indikert i 44 av bestandene.

Miljødirektoratet mener at kunnskapsgrunnlaget for denne søknaden er tilstrekkelig, jf. § 8 i naturmangfoldloven. Naturmangfoldloven § 9 får dermed ikke anvendelse i denne saken.

Biologisk materiale kan inneholde uønskede patogene agens, uansett materialets opprinnelse og dyrearten som materialet stammer fra. Hittil ukjente agens kan være vertikalt overførbare, og vil potensielt kunne spre sykdommer med importert biologisk materiale. I vurderinger om det skal gis tillatelse etter forskrift om fremmede organismer, skal det ikke tas hensyn til dyre- og fiskehelse som ivaretas under matloven, jf. naturmangfoldloven § 32 tredje ledd.

Vi vil likevel uttrykke bekymring for flytting av biologisk materiale over landegrenser. Erfaringsmessig kan dette ha negative konsekvenser for både oppdrettsnæringen og for bestander av villaks, og det ville slik sett ha vært en fordel å bruke spermier/melke produsert i Norge. Vi viser i denne forbindelse til NINA Minirapport 381 – Betenkning angående import av laksefisk.

Vi vil for øvrig gjøre oppmerksom på at vi blant annet med bakgrunn i NINA Minirapport 381 – Betenkning angående import av laksefisk, vurderer å innføre krav om bruk av molekylærgenetiske analyser, for å dokumentere at materialet som innføres ikke er vesentlig forskjellig fra det vi allerede har i Norge. Slike genetiske analyser vil i utgangspunktet være ønskelig å gjennomføre ved hver innførsel.

Miljødirektoratet gjør oppmerksom på at virksomheter som driver med innførsel, omsetning, og hold eller utsetting av fremmede organismer, skal etablere og dokumentere internkontroll, jf. forskriften § 26. Dette betyr blant annet at virksomheten skal ha rutiner for å sikre at krav i forskriften og tillatelser blir overholdt, at rutiner som skal følges dersom avvik oppstår og for å hindre gjentagelse av avvik er på plass, og at det er rutiner for å sikre at ansatte har kunnskap om og overholder vilkår gitt i tillatelser. Internkontrollen skal også inneholde opplysninger om hvem som er ansvarlig for at rutinene blir overholdt. Internkontrollrutiner skal bidra til å unngå eller begrense skade på naturmangfoldet, jf. naturmangfoldloven § 12.

Miljødirektoratet vurderer naturmangfoldloven § 11, som mindre relevant i denne saken.

Tillatelse etter forskrift om fremmede organismer fritar ikke for krav etter annet regelverk, som for eksempel krav til fiskehelse under matloven.

Vedtak
Miljødirektoratet gir SalmoBreed AS tillatelse til innførsel av inntil 4 liter spermier/melke fra atlantisk laks fra Fiskaaling Pf på Færøyene til innfrysing i Cryogentics AS sitt innfrysings- og lagrings laboratorium på Hamar eller i Trondheim.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

1. Tillatelsen til innførsel gjelder til og med uke 11.
2. Spermiene/melken skal innføres fra Fiskaaling Pf på Færøyene, og skal kun ha opphav i norske stammer uten innblanding av ukjente genetiske stammer
3. Inntil 4 liter spermier/melke kan innføres
4. Etter ankomst Norge skal spermiene/melken transporteres direkte til Cryogenetics AS sitt lagringslaboratorium på Hamer eller i Trondheim.
5. Virksomheten skal, som ledd i internkontrollen, ha mottakskontroll av importert spermier/melke, og skal kunne dokumentere følgende: Mengde spermier/melke som innføres, dato for innførsel og spermienes/melkens opprinnelse (produsent/land); hvilke anlegg som er mottaker av spermier/melke og mengde melke som anlegger mottar, og dato for videresalg/transport til anlegget.

Dette vedtaket kan påklages til Klima- og miljødepartementet innen tre uker etter at dette brevet ble mottatt, jf. Forvaltningsloven §§ 28 0g 29. Eventuell klage sendes til Miljødirektoratet.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Raoul Bierach	Heidi Hansen
seksjonsleder	seniorrådgiver

Kopi til:

Klima- og miljødepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	OSLO
Fiskeridirektoratet	Postboks 185 Sentrum	5804	Bergen
Mattilsynet	Postboks 383	2381	Brumunddal